

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Högbergets naturreservat*

Objektnummer	2004575																		
Län	Västernorrland																		
Kommun	Sollefteå																		
Socken	Resele																		
Fastighet	Norrtannflo 3:10																		
Markägare	Staten genom naturvårdsverket.																		
Förvaltare	Länsstyrelsen																		
Lägesbeskrivning	Ca 6 km öster om Näsåker																		
Terrängkarta	19H 7c																		
Mittpunkt	x: 1562268 y: 7037370 (Rikets nät)																		
Areal [hektar]	193,2																		
Prod skogsmark [ha]	163,0																		
Natura 2000	SE0710186																		
Naturtyper [ha]	<table><tr><td>Tallskog</td><td>50,9</td></tr><tr><td>Granskog</td><td>12,3</td></tr><tr><td>Barrblandskog</td><td>39,2</td></tr><tr><td>Barrsumpskog</td><td>10,1</td></tr><tr><td>Lövblandad barrskog</td><td>48,4</td></tr><tr><td>Triviallövskog</td><td>2,1</td></tr><tr><td>Impediment</td><td>0,1</td></tr><tr><td>Vatten</td><td>3,7</td></tr><tr><td>Myr</td><td>26,2</td></tr></table>	Tallskog	50,9	Granskog	12,3	Barrblandskog	39,2	Barrsumpskog	10,1	Lövblandad barrskog	48,4	Triviallövskog	2,1	Impediment	0,1	Vatten	3,7	Myr	26,2
Tallskog	50,9																		
Granskog	12,3																		
Barrblandskog	39,2																		
Barrsumpskog	10,1																		
Lövblandad barrskog	48,4																		
Triviallövskog	2,1																		
Impediment	0,1																		
Vatten	3,7																		
Myr	26,2																		

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut skall gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från 17 december 2007 även om beslutet överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet.

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö, närmare bestämt en brandpräglad naturskogsmiljö med en hel del av de strukturer, såsom torrakor och äldre träd, som är kännetecknande för ett naturligt brandpräglat skogsekosystem. Detta bör ske genom att aktiva insatser såsom naturvårdsbränningar genomförs i syfte att vidmakthålla en brandpräglad beståndsstruktur. De mer grandominerade delarna av området som också hyser höga naturvärden och många arter ska få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

De i området ingående Natura 2000-habitaten (se nedan) ska bevaras i gynnsam bevarandestatus.

Syftet är även att, inom ramen för ovannämnda syften, i viss mån hålla området tillgängligt för allmänheten.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga väg, stig eller spång.
- 5 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer. Denna föreskrift gäller dock ej utsättning av fisk, utan dylik verksamhet regleras i förordning 1994:1716.
- 9 framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fälld älg/björn varvid risk för skador på mark och vegetation ska minimeras.

10 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.

11 upplåta mark för militär övningsverksamhet.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen. Allt utfallande gagnvirke tillfaller reservatsförvaltningen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar.
- 4 kontrollerade bränningar i naturvårdande syfte enligt skötselplan.
- 5 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 4 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 5 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 6 framföra motordrivet fordon.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering av provytor eller annan åverkan inom reservatet utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan för att gynna naturreservatets olika bevarandevärden, såsom naturvårdsbränningar och därtill hörande åtgärder, exempelvis fällning av träd.

Föreskrifterna skall heller inte utgöra hinder för underhåll av befintlig samfällad väg i norra kanten av reservatet. Allt sådant underhåll skall dock föregås av samråd med länsstyrelsen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Sammanfattande beskrivning

Reservatet omger Högberget och sträcker sig från Backsjöns sydostspets i sydväst till skogsbilvägen söder om Lill-Fängsjön i nordost. Höjdpartierna hyser äldre tallskog med varierande underväxt av gran medan svackorna domineras av granskog med visst inslag av björk, asp och sälg. I reservatets norra del finns mindre myrpartier blandat med både äldre tallskog och barrblandskog. Högbergets naturreservat är ett starkt brandpräglat område med bitvis riklig förekomst av kolade stubbar, tallågor och torrakor. Reservatets brandhistorik är inte noggrant utredd men tallstubbar med brandljud från sju olika bränder har påträffats. I de centrala delarna av reservatet finns det enda spåret av sentida skogsbruk i form av ett mindre bestånd av ung tallskog.

Högst i reservatet reser sig Högberget (345 möh) som innehar strukturer av hög klass med betydelse för biologisk mångfald. Här finns bland annat äldre tall (uppemot 300 år), hänglavsdrapeerad äldre gran, högstubbar av björk, äldre asp, riklig mängd stående och liggande död ved av gran i olika nedbrytningsgrader. Stora delar av området förefaller ha dimensionsavverkats kring sekelskiftet vilket påvisas, förutom av grova tallstubbar, av en tydlig 100-årig generationsföryngring av gran. Även reservatets västra och sydvästra delar har äldre tallskog med tallar i 250-årsåldern. Att reservatet har både höga tall- och granvärden påvisas i förekomsten av rödlistade arter som dvärgbägarlav, reliktböck, lappticka, vedtrappmossa och fläckporing.

Natursköna områden i reservatet är de glesa, brandpräglade tallskogarna vid Larstjärnen och vid Backsjöns östra strand. Dessa nås enklast från stigen som går till Backsjön från skogsbilvägen i söder.

Natura 2000

Området är utpekad att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art- och habitatdirektivet. Inom området finns i direktivet ingående naturtyper, se nedan. En särskild bevarandeplan finns för Natura 2000-området.

Framtida verksamheter i anslutning till reservatet som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området, till exempel anläggning av skogsbilväg, kan kräva tillstånd. Detta regleras dock ej av föreskrifterna för reservatet, utan av annan lagstiftning (miljöbalken 7 kap 28 § m fl).

I naturreservatet ingår följande naturtyper enligt art- och habitatdirektivet, areal i ha (*=prioriterad art eller naturtyp):

7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	35 ha
9010	*Västlig taiga	151 ha

Ärendets beredning

I samband med den översiktliga skogsinventeringen (ÖSI) som gjordes av dåvarande skogsvårdsstyrelsen 1991 upptäcktes stora andelar gammal skog på privat mark i norra delen av Resele församling. En översiktlig inventering utfördes 1993 och bland annat

området runt Högberget blev uppmärksammat tack vare dess höga naturvärden. Efter värdering av området och förhandling med markägaren köpte staten in området i oktober 2001.

Inga motstående intressen finns redovisade i Sollefteå kommuns översiktsplan (1990). Vid tidpunkten för översiktsplanens upprättande, 1990, var områdets naturvärden troligen inte kända av kommunen. Området finns som naturvårdsobjekt (83401) i länsstyrelsens naturvårdsregister.

Länsstyrelsen föreslog området till Natura 2000-nätverket 2003 och förslaget godkändes av regeringen 2004. Länsstyrelsen utarbetade under 2005 en bevarandeplan för Natura 2000-området.

Områdets bevarandevärden bidrar signifikant till uppfyllandet av miljömålet "Levande skogar", delmål 1, och är ett bra exempel på den typ av områden som är prioriterade i länsstyrelsens och skogsstyrelsens strategi för områdesskydd på skogsmark fastställd i december 2005.

Under remissbehandlingen har, i enlighet med Sveriges geologiska undersöknings skrivelse från mars 2005 (01-266/2005), information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

I samband med remissbehandlingen gjorde länsstyrelsen även en konsekvensutredning i enlighet med 27 § verksförordningen (1995:1322), samt 2 § förordningen om reglers effekter för små företags villkor (1998:1820).

Ett första förslag på reservatsbeslut gick ut på remiss under 2006. Under remissrundan påpekade ägare till fastigheterna omedelbart väster om reservatet att de fick problem att bedriva skogsbruk på sin mark om motorfordonstrafik förbjöds över reservatsområdet. Med anledning av detta fördes diskussioner med berörda markägare och länsstyrelsen föreslog i den nya remissen 2007 att nämnda markägare kunde, om vissa villkor uppfylldes, ges tillstånd att bygga en permanent skogsbilväg över området söder om Högberget runt myrtungan vid Fäbodtjärnen samt en skotarväg söderifrån till området mellan Backsjön och Skäljsjön.

Under remissrundan 2007 inkom synpunkter från flertalet instanser på den ovanstående lösningen för vägdragningar över reservatsområdet till de intilliggande fastigheterna. Såväl Sollefteå kommun, Naturskyddsföreningen och Skogsstyrelsen som Naturvårdsverket framförde att det borde kunna gå att finna mer passande lösningar som inte störde de naturvärden som avses skyddas i och med reservatets bildande.

Två av markägarna till de intilliggande fastigheterna väster om reservatsområdet inkom med skriftliga svar på remissen. Dessa menade att båda vägarna över reservatet behövdes och det som permanenta skogsbilvägar. Dessutom hade båda markägarna invändningar mot att reservatsbeslutet skulle innebära begränsningar i byggandet och brukandet av dessa vägar över reservatsområdet.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen beaktade de synpunkter som inkom från de olika remissinstanserna och sökte en ny lösning för vägdragningar till fastigheterna väster om reservatet. Vid en närmare inspektion fann länsstyrelsen att en likvärdig väg som betjänar lika stor del av fastigheterna gick att dra norrifrån, från Abborrtjärnen, där en passage över ett mindre myrstråk redan var påbörjat. Ett förslag på vägdragning utstakades och delgavs berörda markägare. Söderifrån fann länsstyrelsen att en väg går från Lidgatu norröver till Skäljsjön och slutar inte långt från sockengränsen. Från denna går att bygga en väg österut som betjänar de södra delarna av de berörda fastigheterna. Även detta alternativ har presenterats till markägarna. I och med att dessa två alternativa vägar kunnat presenteras för berörda parter anser länsstyrelsen att någon väg inte behöver tillåtas över reservatsområdet, tillika Natura 2000-område, och ett förbud mot vägbygge och framförande av motorfordon anförs i reservatsbeslutet.

Skogen i reservatet är till stor del talldominerad och präglad av upprepade skogsbränder fram till slutet av 1800-talet. De mer granpräglade delarna av reservatet har en mängd skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved som är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap. Under mitten och slutet av 1800-talet påverkades skogen också av dimensionsavverkningar, då en majoritet av de grövsta och äldsta tallarna avverkades.

Dimensionsavverkningarna tillsammans med den effektiva skogsbrandsbekämpningen har inneburit att skogen blivit allt mer präglad av inväxande gran. Detta får till följd att naturvärden knutna till den brandpräglade skogen med sina öppna, varma och ljusa miljöer, får allt svårare att klara sig. Med ett beslut om reservatsbildning och en skötselplan som återinför branden som en naturlig störningsfaktor kan det bli möjligt för livsformer knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik såsom brandgynnade arter att överleva i reservatet.

Naturvärdena i dessa miljöer är också oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering. Genom naturreservatsbildning undanröjs dessa hot och förutsättningarna för bevarande av naturskogsmiljön, med dess strukturer och därtill hörande arter, förbättras.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till Regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Kultur- och naturavdelningen, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Kristin Lindström, telefon 0611-349258 eller e-post: kristin.lindstrom@y.lst.se

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Göran Lundström, förste länsassessor, Mats Henriksson, länsarkitekt, Britt-Marie Lindström, sektionschef naturvård samt Eva Carron, avdelningschef Kultur- och Naturavdelningen.

Gerhard Larsson
landshövding

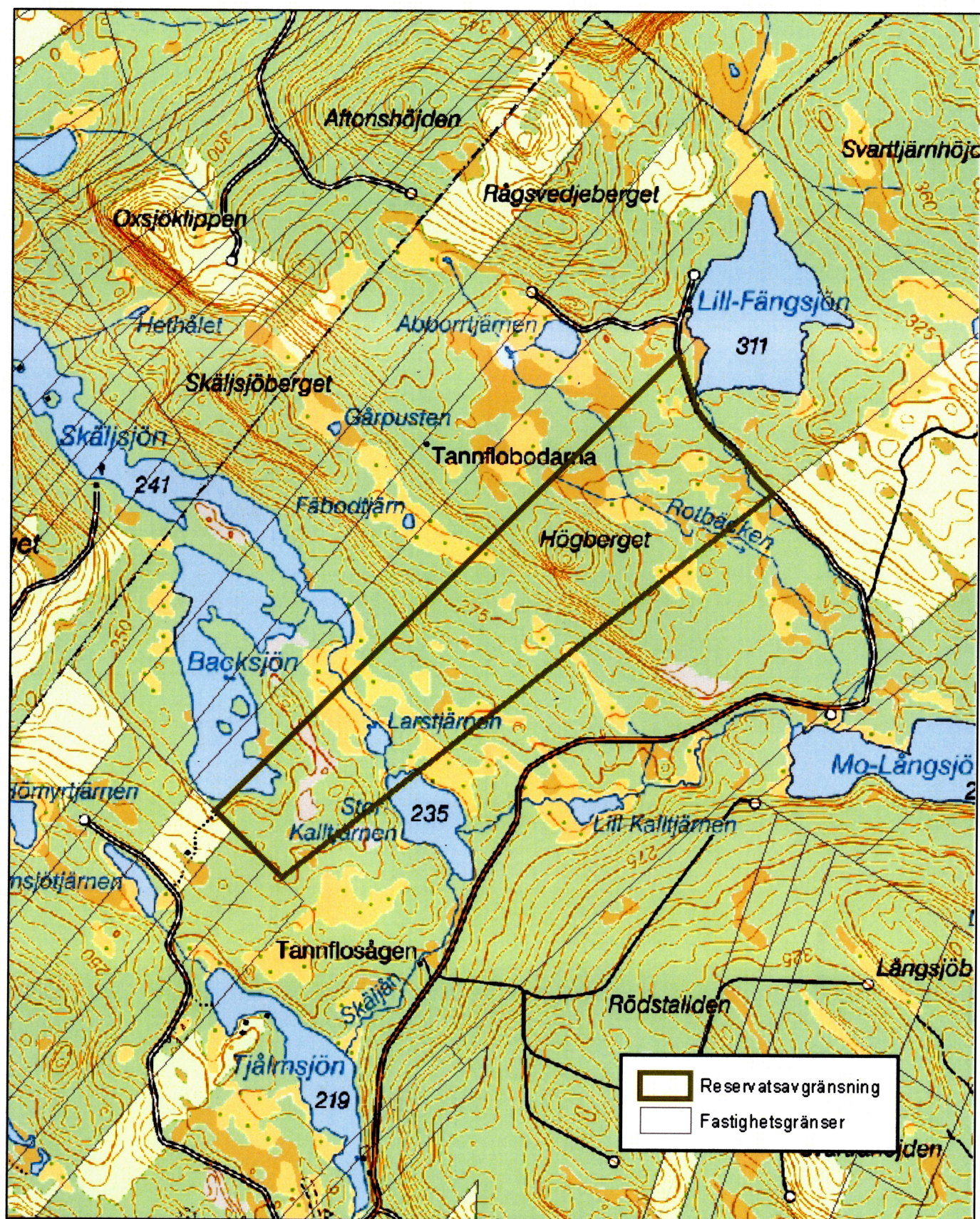

Kristin Lindström
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Beslutskarta

Högbergets naturreservat

Länsstyrelsen Västernorrland. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188-Y

0 100 200 400 600 800
Meters

Högbergets naturreservat

Sollefteå kommun

Sändlista

Kristoffer Kårén, Höven 136, 880 30 Näsåker
Långsjövägens (Resele-Mo GA:1) samfällighetsförening, c/o Mikael Berg, SCA skog AB, Carlsborg, 881 30 Sollefteå
Naturvårdsverket, Naturresursavdelningen, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Skogsstyrelsen Region Mitt, Köpmantorget 2B, 826 83 Söderhamn

Kopia för kännedom

Eivor Persson, Norra Storgatan 67, 740 45 Tärnsjö
Frostviken norra sameby, vinter, 880 37 Junsele
Gunilla Moström, Mo 109, 880 30 Näsåker
Göran Tängnander, Norrtannflo 215, 880 30 Näsåker
Lantmäterimyndigheten, Box 154, 871 23 Härnösand
Naturskyddsföreningen i Sollefteå, c/o Karin Johansson, Södra Forsmovägen 14, 881 91 Sollefteå
Resele Övre vvo, Lars Kårén, Höven 211, 880 30 Näsåker
Sollefteå kommun, Djupövägen 3, 881 80 Sollefteå
Vilhelmina Södra sameby, Leif Larsson, Box 2069, 910 89 Klimpfjäll